

Przewodnik turystyczny

 MÜNSTER
MARKETING

Münster:
Miasto czarująco
stare.
Ekscytująco
młode.

Münster jest miastem pełnym niespodzianek. Na każdym kroku odkryjesz tu coś nowego: Ukryta za średniowiecznymi murami modna knajpka? Zbiór największej na świecie kolekcji grafik Picassa za fasadą westfalskiego dworku szlacheckiego?

Co wieczór, z wieży Lambertikirche (Kościół św. Lamberta) rozbrzmiewa róg trębacza, jednego z ostatnich w Niemczech, który kontynuuje wielowiekową tradycję dęcia w róg, by ostrzec miasto przed nadchodzącymi niebezpieczeństwami. W czołowych ośrodkach naukowych pracują wybitni naukowcy. Perły barokowej architektury stoją obok symboli współczesnej architektury. Ponad 60 rozproszonych po mieście rzeźb jest świadectwem cyklicznego projektu „skulptur projekte münster”. Münster przeradza się wtedy w mekkę artystów z całego świata, którzy otwartą przestrzeń publiczną zamieniają w wielką galerię sztuki.

Tutaj tradycyjna gościnność i monasterska przytulność podają rękę tętniącemu życiu nocnemu w jednym z wielu szykownych lokali w porcie miejskim.

Chlubne dzieje miasta idą tu ramię w ramię z młodą i otwartą wielonarodowością. I to właśnie dzięki tej barwnej mieszance, Münster jest miastem pełnym czaru i z charakterem. A w kręgu miast „Historic Highlights of Germany” zajmuje szczególne miejsce.

Przekonaj się sam – podczas wizyty w Münster!

Prinzipalmarkt

Rzućmy okiem na historię miasta

Serce hanzeatyckiego miasta bije na **Prinzipalmarkt**. To za sprawą średniowiecznych domów patrycjuszy oraz charakterystycznych kamienic z podcieniami Münster jest jednym z najpiękniejszych miast w Niemczech. Wiszące na wieży **Lambertikirche** (Kościół św. Lamberta) trzy żelazne klatki przypominają o krwawym zmierzchu szesnastowiecznego ruchu nowochrześcijaństwa i o straceniu Jana z Lejdy, który wraz z innymi anabaptystami okrzyknął w 1530 roku Münster „nowym Królestwem Syjonu”. Jednak centralnym miejscem na starówce jest **historyczny Ratusz**. To tu podpisano Pokój Westfalski. Sygnowane w Münster jak i w sąsiednim Osnabrück w 1648 roku traktaty zakończyły wojnę trzydziestoletnią. O tym podniosłym momencie historii Europy przypomina **Friedenssaal** (Sala Pokoju), niegdyś Sala Rady.

Nieopodal, na Domplatz (Plac Katedralny), stoi **St.-Paulus-Dom** (Katedra św. Pawła). Katedra i skarbiec dają świadectwo XIII-wiecznej historii diecezji Münster, którą zapoczątkował w VIII wieku sam Karol Wielki. A niedaleko stąd stojący pomnik kardynała Klemensa Augusta hrabiego von Galen przypomina o odważnym sprzeciwie kardynała von Galen,

który niczym „lew z Münster” oponował przeciw dyktaturze nazistowskiej.

Barokowy zamek w Münster zbudowano w 1787 roku. Dawna rezydencja księcia-biskupa jest dziś administracyjnym centrum miejskiego narybku: siedzibą **Westfälische Wilhelms-Universität** (Westfalski Uniwersytet Wilhelma). To jedna z największych uczelni wyższych w Niemczech, studiuje na niej blisko 50.000 młodych ludzi.

Po II wojnie światowej doszczętnie zniszczoną historyczną część miasta udało się rękoma mieszkańców odbudować prawie co do szczegółu. Münster jest dziś dużym, liczącym przeszło **300.000 mieszkańców** miastem oraz dynamicznie rozwijającym się centrum regionu, który liczy ponad 1,5 miliona mieszkańców. To miasto, które nierzadko wyróżnia się w narodowych i międzynarodowych zestawieniach: jako miasto najbardziej przyjazne rowerzystom. Jest również dwukrotnie „zieloną” stolicą Europy oraz laureatem nagrody **LivCom Award 2004** przyznawanej przez ONZ miastom, w których obywatelom najlepiej się mieszka.

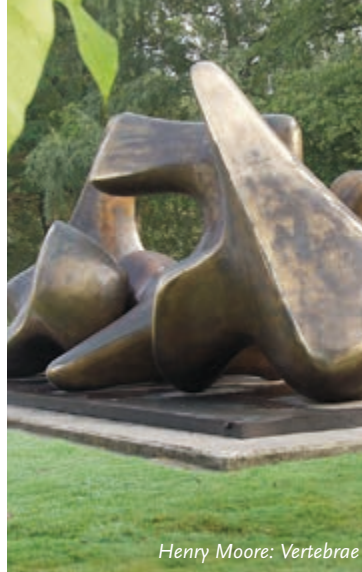
Münster słynie z wszechobecnej sztuki, nawet w miejscach publicznych. Można na nią natrafić dosłownie wszędzie, wcale nie trzeba wybrać się do muzeum. Sztuka pod gołym niebem jest głównym celem monasterskich projektów rzeźbiarskich „**skulptur projekte münster**”, cyklicznej wystawy, która od 1977 roku w dziesięcioletnich odstępach czasu przyciąga do Münster elitę ludzi sztuki z całego świata. Wiele, z tak powstałych dzieł, pozostało w Münster – a co dziesięć lat dochodzą nowe.

Ale nie tylko to wyróżnia Münster spośród innych miast. To równie bogata oferta muzealna „indoor”: **W ponad 30 muzeach** prezentowane są obszerne zbiory sztuki z czasów od antyku aż po dzień dzisiejszy. Koniecznie warte zwiedzenia są na przykład Kunstmuseum Pablo Picasso (Muzeum Sztuki Pablo Picasso), LWL-Museum für Kunst und Kultur (LWL-Muzeum Sztuki i Kultury) albo Museum für Lackkunst (Muzeum Sztuki Zdobienia Laką), w którym prezentowane są drogocenne unikatki.

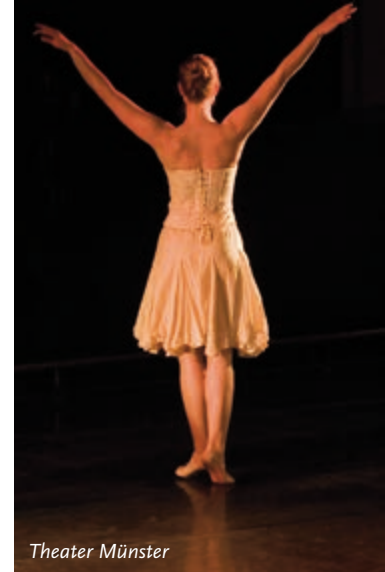
W ustanawianiu nowych trendów w sztuce nieodzowną rolę odgrywa Monasterska Akademia Sztuki – a dzieła młodych awangardystów można podziwiać na przykład w Kunsthalle (Hala Wystawowa Sztuki Współczesnej) usytuowanej w nowo zaadaptowanym porcie miejskim, jak i w licznych galeriach oraz salonach wystawowych rozsiansych po całym mieście.

Również koneserów sztuki teatralnej czeka w Münster nie lada uczta: monasterska oferta teatralna jest bardzo bogata – od stylu klasycznego po eksperymentalny. Bez dwóch zdań zachwyci pobyt w Theater Münster (Teatr Miejski) czy w Teatrze w Pumpenhaus na spektaklu operowym. Tak jak i wieczór spędzony w GOP-Variété z artystami o światowej randze.

A co dopiero wieczór z muzyką!
Jej uniwersalny język jest dla wszystkich zrozumiały,

Henry Moore: Vertebrae

Theater Münster

czy to w wykonaniu miejskiej orkiestry symfonicznej czy też podczas koncertu chóralnego. A może wieczór z muzyką w wykonaniu DJ w jednym z wielu modnych klubów w mieście?

Tajemnicą wiecznej młodości naszego miasta nie jest jego wzniosła przeszłość. To teraźniejszość, to uniwersytecki charakter Münster, miasta, które jest ośrodkiem nauki. To prawie **50.000 studentów** na jednym z największych niemieckich uniwersytetów, to renomowana wyższa uczelnia zawodowa oraz sześć innych szkół wyższych – dorobek, który sprawia, że Münster ma najwyższy w Niemczech odsetek studentów na ogół wszystkich mieszkańców.

To istne źródło młodości i świeżości, które ponadprzeciętnie kształtuje obraz miasta i życie w nim. A przy tym, miejsca pochodzenia studentów są tak różne, jak kierunki studiów, które można w Münster obrać. A w duchu nowoczesności już istniejące tradycyjnie silne kierunki poszerzono o te najbardziej przyszłościowe: nanobiotechnologia, medycyna prewencyjna czy te z zakresu techniki medycznej.

Münster uchodzi za „mądrą wśród najpiękniejszych” – i to nie przez przypadek!

Czas wolny w Münster

Aby najlepiej poznać miasto trzeba wsiąść na rower! Münster wielokrotnie otrzymywało tytuł miasta najbardziej przyjaznego rowerzystom. Tutaj jazda na rowerze sprawia szczególnie przyjemność. Ponad 290 kilometrów dróg rowerowych prowadzących przez miasto i poza jego granice stwarza doskonałe warunki do poznania całego region Münsterland. Regionu bogatego we wspaniałe parki z licznymi zamkami na wodzie. A tak na marginesie: ścieżki rowerowe ucieszą równie mocno fanów tyżworolek!

A dla tych, którzy już wystarczająco długo byli w drodze, kalendarz imprez miejskich na pewno kryje nowe atrakcje. Oto tylko niektóre z nich:

Cotygodniowe targowisko – jedno z najpiękniejszych w Europie, w każdą sobotę i środę od 7 do 14:30. Usytuowane na placu w cieniu katedry. Tutaj swoje produkty sprzedaje rolnik tradycyjny z regionu jak i farmer uprawiający rolnictwo ekologiczne. Tutaj można nabyć holenderskie sery czy ryby, tak samo łatwo jak i włoskie wykwintne a rzadkie przysmaki.

Jazz-Festival – Münster jest gospodarzem festiwalu jazzowego odbywającego się w styczniu. Na liście gości nigdy nie zabraknie who is who sceny jazzowej.

Send – jarmark, który odbywa się trzy razy w roku na placu zamkowym. Wiosną, latem i jesienią największa tego typu impreza w regionie przyciąga rok rocznie ponad milion osób. Koniecznie zobacz fajerwerki w piątkowy wieczór!

Międzynarodowy Dzień Hanzy – Prinzipalmarkt zamienia się w wielką jadalnię! To jedyne w swoim rodzaju wydarzenie kulinarne. Miejscy kupcy ugaszczą gości i miejscowych hanzeatyckimi smakołykami.

Turnier der Sieger – Münsterland to region o długiej tradycji hodowli koni i jeździectwa. Barokowy zamek staje się tłem prestiżowych zawodów jeździeckich.

Schauraum – to święto muzeów i galerii sztuki. Do późna w nocy ponad 40 muzeów i galerii otwiera swoje drzwi i zaprasza zwiedzających, kusząc ponadto wieloma niecodziennymi akcjami.

Münster Marathon – dla biegaczy i miłośników biegów to wydarzenie zajmuje stałe miejsce w kalendarzu: to impreza sportowa z rozmachem, znana z fantastycznego klimatu wśród dopingujących wzdłuż trasy biegu

Münsterland Giro – rajd rowerowy dla amatorów i profesjonalistów, a przy okazji największy festyn uliczny w regionie. Na mecie na Placu Zamkowy cyklistów oczekują tłumy.

1648 – cyklicznie odbywający się „Dialog na rzecz pokoju” utrwała tradycje Münster jako miasto pokoju. Obok spotkań akademickich i kulturalnych szczególnie interesujące jest przedstawienie historyczne, które przypomina o wydarzeniach związanych z zawarciem Pokoju Westfalskiego. Co dwa lata przyznawana jest Nagroda Pokoju Westfalskiego.

Jarmark bożonarodzeniowy – co roku w grudniu monastyr-ska starówka tradycyjnie świeci tysiącem światełek – jarmark ulokowany w pięciu różnych miejscach na starówce przyciąga tysiące gości z daleka i bliska.

Oto tylko niektóre zabytki

Rathaus i Friedenssaal (Ratusz i Sala Pokoju) – monasterski ratusz jest gotycką budowlą powstałą w połowie XIV wieku. Podcieniowy ganek i charakterystyczny schodkowy szczyt zostały w latach 50tych wiernie oryginałowi odrestaurowane. W Sali Pokoju w 1648 roku miało miejsce podpisanie pokoju między Niderlandczykami a Hiszpanami. Pokój ten był częścią Pokoju Westfalskiego, który zakończył wojnę trzydziestoletnią.

St. Paulus-Dom (Katedra świętego Pawła) – katedra jest budowlą z XIII wieku. Koniecznie warto zobaczyć piękny zegar astronomiczny, majstersztyk techniki. Ponadto mieści się tu Skarbiec Katedralny z kolekcją rzadkich dzieł rzemiosła złotniczego i tekstylnego, który zalicza się do najważniejszych skarbów w Europie.

St. Lamberti – kościół został zbudowany w latach 1375 do 1450. Na kościelnej wieży wiszą trzy żelazne kosze: w nich znajdowały się ciała trzech przywódców ruchu anabaptystów w XVI wieku. Do dziś z wieży co wieczór można usłyszeć róg trębacza.

Erbdrostenhof – pałac Erbdrostenhof, arcydzieło barokowego architekta Johanna Conrada Schlauna, wybudowany w latach 1753-1757. Razem z **Clemenskirche** (Kościół św. Klemensa) i **Dominikanerkirche** (Kościół Dominikanów) tworzą przy ulicy Salzstraße „barokową wyspę”.

Kiepenkerl – pomnik typowego wędrownego kramarza z regionu Münsterland. W niebieskim płaszczu, czerwonej apaszcze, w czapce, o kiju, z fajką w ustach, dbał on o wymianę towarów i wiadomości między miastem a wsią.

Schloss (Zamek) z **Botanischer Garten** (ogród botaniczny) – dzisiejsza siedziba uniwersytetu jest dawną rezydencją księcia-biskupa. Trzyskrzydłowy obiekt z bogato zdobionymi fasadami według planów Schlauna powstał w latach 1767 do 1787. Na lewo od głównego gmachu trafimy na wąską bramę prowadzącą do ogrodu zamkowego, w którym podziwiać można wspaniały, stary drzewostan. W tylnej części ogrodu znajduje się 200-letni ogród botaniczny monasterskiego uniwersytetu.

Katedra i cotygodniowe targowisko

Rathaus

Promenade – dwurzędowa aleja lipowa to dziś najważniejsza arteria miejska dla wszystkich na dwóch kółkach oraz dla pieszych. Powstała w miejscu dawnych murów miejskich otaczających starówkę.

Rüschhaus – pałac powstały w latach 1745-1748 a zaprojektowany przez Schlauna. Był letnią rezydencją rodziny Schlauna, jednak sławę zdobył jako lokum Annette von Droste-Hülshoff. Ogród z otaczającą go fosą odtworzono według starych planów.

Warte zwiedzenia są nie tylko zabytki z czasów baroku czy gotyku. Lecz również budynki **współczesnej architektury** w Münster:

Teatr miejski – według projektu architektów Deilmanna, von Hausena, Ravea i Ruhnaua powstał kompleks budynków, składający się z różnych nachodzących na siebie budowli. Wzniesiony w 1956 roku gmach teatru uznany został za przykład „piorunującego wyzwolenia” architektury teatralnej.

Biblioteka miejska – nieposłuszna elegancja i wyrafinowana konstrukcja tego dwubudynkowego gmachu z roku 1993 (biuro architektów Bolles+Wilson) zaskakuje do dziś.

Schloss

Promenade

Stubengasse

Kunstmuseum Pablo Picasso

Biblioteka diecezjalna – trzyczęściowa budowla z 2005 roku według projektu architekta Maxa Dudlera robi wrażenie nie tylko wyrazistością formy, ale również poprzez pełne wdzięku i delikatne współgranie ze stojącym obok historycznym budynkiem kościoła Überwasserkirche.

NRW.Bank – budynek ten jest wręcz symbolem monastyrskiej architektury współczesnej: W tym samym stopniu elegancką co interesującą kombinacją „nowego” i „starego” (biuro architektoniczne Eisfeld Engel). W 2010 roku budynek ten uznany został przez Związek Architektów Nadrenii za „wzorcową budowlę” na skalę krajową.

Stubengasse/Hanse-Carré – skwer ten powstał w miejscu ostatniego niezagospodarowanego placu w samym sercu miasta. Dziś to tętniący życiem obszar pełen sklepów i kafejek. Projekt architektów Fritzena, Müller-Giebelera, Kaspera, Deilmanna oraz Kresinga zyskał wielkie uznania na arenie międzynarodowej oraz otrzymał w 2010 roku renomowaną nagrodę w dziedzinie planowania przestrzeni miejskiej, Deutsche Städtebaupreis.

Muzea

LWL-Museum für Kunst und Kultur – w Muzeum Sztuki i Kultury Regionu Westfalii godne uwagi są przede wszystkim zbiory obrazów i rzeźb z czasów wczesnego średniowiecza jak i witraże oraz westfalskie malarstwo tablicowe późnego gotyku. W galerii sztuki współczesnej można podziwiać dzieła poczynając od niemieckiego impresjonizmu aż po międzynarodową awangardę.

Stadtmuseum (Muzeum miejskie) – mieści się w budynku dawnego centrum handlowego. Muzeum miejskie dysponuje zbiorem licznych eksponatów z zakresu historii i kultury miasta, od jego początków do dziś.

Kunstmuseum Pablo Picasso (Muzeum Sztuki Pablo Picasso) – muzeum to ma swoją siedzibę w starym pałacu szlacheckim przy ulicy Königsstraße. W 2000 roku budynek został odrestaurowany. To pierwsze i jedyne muzeum na świecie, którego trzonem kolekcji są grafiki Pabla Picasso. Poza stałą ekspozycją można podziwiać liczne eksponaty wystaw bieżących, które prezentują życie i twórczość artysty oraz jemu współczesnych.

Museum für Lackkunst (Muzeum Sztuki Zdobienia Laką) – muzeum laku prezentuje doskonały wybór eksponatów dzieł zdobionych laką, pochodzących z rejonów Azji Wschodniej, islamskiej sztuki Indii oraz Persji. Ponadto prezentowane są dzieła pochodzące z europejskich warsztatów rzemieślniczych czasu baroku i rokoka.

Aasee

Mühlenhof

Prinzipalmarkt

Kreativkai

Kuhviertel

„Czwórka” znad jeziora Aa warta wyprawy – Aasee (jezioro Aa) już samo w sobie jest lubianym przez spacerowiczów, biegaczy czy miłośników sportów wodnych miejscem rekreacyjnym. Od północnej strony jeziora czekają na gości cztery atrakcje:

Allwetterzoo – to Ogród zoologiczny na każdą pogodę, obejrzeć tu można blisko 3 tysiące zwierząt ok. 300 gatunków.

Westfälische Pferdemuseum – Westfalskie muzeum koni otwarte zostało w 2002 roku.

Na fanów dinozaurów, obserwatorów gwiazd i przyjaciół natury czeka tu mnóstwo atrakcji: czy to w **LWL-Museum für Naturkunde** (Muzeum Historii Naturalnej), czy w Planetarium z najnowocześniejszą aparaturą cyfrową na świecie.

Krąg „czwórki” zamyka skansen **Mühlenhof-Freilichtmuseum**, gdzie odtworzono fragment życia wiejskiego regionu Münsterland. Można tu zobaczyć stary wiatrak koźłowy, rekonstrukcje otoczonej fosą osady z 1720 roku, kuźnię czy sklepik wiejski.

Zakupy & rozrywka

Ekskluzywna moda, elegancki design, kunsttówne dodatki, tradycyjne wyroby jubilerskie, sklepy z antykami – monasterska historyczna starówka zaprasza na zakupy! Czy to na Prinzipalmarkt, wzdłuż ulic Ludgeristraße i Salzstraße, czy w nowej galerii handlowej Münster-Arkaden, eleganckich sklepach na Stubengasse czy skwerze Hanscarre. Tutaj zakupy są prawdziwą przyjemnością! Ale również mała przerwa na odpoczynek jest istną rozkoszą: w licznych kafejkach, ogródkach piwnych czy w typowej westfalskiej knajpie można delektować się panoramą i atmosferą Starego Miasta.

Wśród ponad 900 restauracji, knajpek czy barach każdy znajdzie coś dla siebie. Typowo monasterskim miejscem jest na przykład dzielnica **Kuhviertel** z knajpkami studenckimi, które nierzadko mogą poszczycić się długą tradycją. Również **Kreativkai**, port w centrum miasta nad kanałem Dortmund-Ems, jest lubianym miejscem wypadów o niezapomnianej atmosferze. Wspaniałe widoki przyciągnęły tu nie tylko wydawnictwa, artystów czy agencje reklamowe – również gastronomów. Kina, dyskoteki czy teatr też znalazły tu swoje miejsce.

Informacje ogólne

ZNAK DZIEDZICTWA
EUROPEJSKIEGO

*Münster i Osnabrück –
miasta pokoju westfalskiego*

Kontakt + Informacja

Ale bądźmy szczerzy: życie kulturalne Münster jest tak spontaniczne i żywe, że nie jesteśmy w stanie przewidzieć wszystkich imprez, które mogą się wydarzyć! Zawsze najaktualniejsze informacje dotyczące poszczególnych wydarzeń oraz pełną ich listę można otrzymać u nas, u monasterskich ekspertów! Zapraszamy!

Münster bez barier

Informacje dla osób niepełnosprawnych dostępne są w Punktach Informacji Turystycznej lub na stronach internetowych www.tourismus.muenster.de oraz <http://komm.muester.org>

Münster Marketing, informacje ogólne:

Heinrich-Brüning-Straße 9

tel. 0049(0)251 492-2710, fax: 0049(0)251 492-7743

e-mail: info@stadt-muenster.de

Punkt Informacji Turystycznej w Ratuszu:

Prinzipalmarkt 10, tel. 0049(0)251 492-27 24

e-mail: friedenssaal@stadt-muenster.de

www.tourismus.muenster.de

Stopka redakcyjna

Münster Marketing

Teksty/Design: Lütke Fahle Seifert AG | Zdjęcia: Stephanie Alker, Ralf Emmerich, Brigitte Kappenberg, Kunstmuseum Pablo Picasso, David Lederer, Olaf Mahlstedt, Tilman Roßmöller, Karolin Seinsche, Dietmar Wirlitsch | Tłumaczenie: Angelika Niedhart-Cord